

RAPPORT

Vägen bort från enparti(s)taten

Libertalt reformprogram för en självständig och effektiv statsförvaltning i medborgarnas tjänst

Mars 2005

Folkpartiet

I morgon: enparti(s)tat?

Den svenska förvaltningsmodellen bygger på principen om en tydlig rågång mellan politik och förvaltning. Riksdag och regering stiftar lagar, anslår resurser och utfärdar generella föreskrifter. Självständiga, oväldiga ämbetsverk verkställer de politiska besluten, tolkar och preciserar lagstiftningen gentemot den enskilde medborgaren.

Tanken är att hålla isär politisk opinionsbildning och politiskt beslutsfattande å ena sidan och myndighetsutövning å den andra i syfte att tillförsäkra medborgarna största möjliga rättssäkerhet och rättstrygghet. I mötet i vardagen med myndigheterna ska medborgarna kunna känna sig förvissade om att de blir opartiskt och objektivt bemötta. I myndighetsutövningen ska det inte förekomma några partipolitiska sidoblickar eller tas andra ovidkommande hänsyn.

Med flera hundra år på nacken har den självständiga statsförvaltningen tjänat Sverige väl. Principen har en bred samhällelig förankring. Men nu hotas den allvarligt. På punkt efter punkt undermineras modellens centrala fundament. Undan för undan, utan ordentlig debatt eller genomgripande analys, sker en dramatisk konstitutionell omvälvning. I det tysta äger en statsrättslig revolution rum.

Den konstitutionella omvälvningen har flera ansikten. Många samtidigt verkande faktorer bildar ett mönster. Mönstret avslöjar en socialdemokratisk strävan att skaffa sig ett närmast evigt maktmonopol, som inte låter sig rubbas av ”tillfälliga” valnederlag eller skiftningar i medborgaropinionen. Med maktmonopolet följer missbruk – vänskapskorruption, tjänster och gentjänster. För maktens brödraskap tenderar partinytta och statsnytta att sammanfalla. Stat och parti växer samman. Sverige antar allt mer konturerna av en ”enpartistat”.

I den här rapporten granskar folkpartiet i huvudsak tre av de samhällsföreteelser som driver Sverige i riktning mot en ”enpartistat”. För det första analyseras regeringens utnämningsspolitik. Regeringen har en exklusiv rätt att tillsätta högre statliga tjänster. Det är en rätt som den utnyttjar till att belöna personer som är lojala mot det socialdemokratiska partiet. Därigenom bryter den mot den svenska grundlagens föreskrift om att endast sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet, ska få fälla avgörandet vid utnämningar.

För det andra diskuteras trenden att statliga myndigheter i, till synes, allt större utsträckning ägnar sig åt renodlat politisk propaganda. Myndigheter sviker sin uppgift att sakligt och neutralt förmedla information för att istället bedriva politiska propaganda i det socialdemokratiska regeringspartiets tjänst. Myndigheter, vilka som primärt syfte inte har att ägna sig åt myndighetsutövning utan att bilda opinion, inrättas.

För det tredje studeras den omfattande statliga byråkratin – tendensen att skapa allt fler, inte minst mindre, myndigheter. Myndighetsraseriet är till viss del uttryck för bristande politisk handlingskraft; att skapa en ny myndighet ersätter konkreta politiska åtgärder. Men att skapa nya myndigheter används också som maktinstrument. Nya myndigheter blir ett led i den övergripande strategin att skaffa sig långsiktig kontroll över svensk statsförvaltning.

Folkpartiet presenterar i rapporten ett liberalt reformprogram för en självständig och effektiv statsförvaltning i medborgarnas tjänst. Många tjänstemän runt om i förvaltningen

gör ett mycket gott jobb men de sviks av en politik som premierar lyhördhet mot makten framför integritet, oberoende och kompetens. Det är dags att återupprätta det klassiska ämbetsmannaidealet. Vägen bort från den hotande enparti(s)taten måste anträdas.

Statliga toppjobb – vår tids förläningar

Rapporterna har under senare år kommit slag i slag. Av de chefer för de viktigaste ämbetsverken som har en partipolitisk bakgrund har nästan alla en koppling till socialdemokratin.¹ Universitets- och högskolestyrelser domineras, bland dem med ett partipolitiskt förflutet, av socialdemokrater.² Mellan 70 och 80 procent av ordförandena i statliga utredningar åren 2001-2003 med en bakgrund inom partipolitiken är socialdemokrater, visade en granskning som Riksdagens utredningstjänst, RUT, på folkpartiets uppdrag genomförde sommaren 2004.³

Listan hade kunnat göras längre; mönstret är tydligt. Regeringen missbrukar utnämningmakten. Grundlagen är tydlig: ”Vid tillsättning av statlig tjänst skall avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet.” (RF 11:9). Det är en bestämmelse som regeringen oupphörligen bryter emot. Den partipolitiska fördelningen av statliga toppjobb strider mot allt sunt förnuft och alla rimliga sannolikhetskalkyler. För inte är det så att just socialdemokrater är så förkrossande mer kompetenta att styra myndigheter, vara ledamöter i universitets- och högskolestyrelser eller leda statliga utredningar än personer med varje annan politisk uppfattning?

Nej, sanningen är att utnämningmakten har förvandlats till en modern variant av det medeltida förläningssystemet. Viktiga chefspositioner blir belöningar för lång och trogen tjänst för och lojalitet gentemot det socialdemokratiska partiet; kravet på sakliga grunder sätts ur spel. Grundlagens föreskrifter har i praktiken förvandlats till döda bokstäver.

Det långa socialdemokratiska maktinnehavet i sig är naturligtvis en viktig orsak till missförhållandena. Bristen på växling vid makten har medfört att, från konstitutionell synpunkt, farliga normer har slagit rot och spridit sig. Nätverk har utvecklats; lojalitets- och beroendeband har knutits. Ett maktens brödra(s)kap som har kunnat agera ostört har etablerats. Men utnämningmakten lider också av ett principiellt, strukturellt problem – hemlighetsmakeriet, bristen på öppenhet och insyn i tillsättningsförfarandet. ”I Sverige dyker det plötsligt upp en ny generaldirektör och ingen har insyn i den processen. --- Man utkräver inte ansvar av sina politiska vänner och man kan aldrig ställa regeringen till ansvar för en dålig utnämning”, formulerade Riksrevisionsverkets förra generaldirektör Inga-Britt Ahlenius sig i *Dagens Industri* i början av förra året.⁴

Utnämningmakten måste reformeras i grunden. Nomineringarna måste präglas av större öppenhet. Riksdagen bör ges en större insyn. Folkpartiet förespråkar en modell som innebär att tilltänkta myndighetschefer förhörs i riksdagens respektive fackutskott. Om en ny chef för Centrala Studiestödsnämnden, CSN, ska tillsättas är det utbildningsutskottet som svarar för utfrågningen; ska en ny chef för Skatteverket utnämnas sker förhöret i skatteutskottet. Efter det att den nominerade har genomgått en utfrågning kan regeringen

¹ *Socialdemokraterna och utnämningmakten*, rapport från moderaterna, januari 2004.

² *En socialistisk högskola*, rapport från kristdemokraterna, januari 2005.

³ *Ordföranden i statliga utredningar*, promemoria (dnr 2004:1046) från Riksdagens utredningstjänst, RUT, juni 2004.

⁴ Palutko-Macéus, Karolina (2004). ”Ahlenius kritiserar statens tillsättningar”, *Dagens Industri*, 23 januari.

välja att, beroende på förhörets utgång, bekräfta nomineringen eller att börja nomineringsförfarandet på nytt.

Öppna utfrågningar av blivande makthavare tillämpas bland annat i USA när det gäller blivande ministrar. Europaparlamentet ägnar sig också åt tuffa utfrågningar av tillänkta kommissionärer, ett förhållande som uppmärksammades i svensk debatt inte minst genom den process som ledde till att den föreslagne italienske kandidaten Buttoglione inte fick sitt jobb som kommissionär. ”De offentliga utfrågningarna visar på demokratins styrka. De avslöjar maktmissbruk och inkompetens. Samtidigt innebär öppenheten en chans för politiker och höga tjänstemän att vinna förtroende hos medborgarna”, pekar Dagens Nyheters ledarskribent Peter Wolodarski på med anledning av de amerikanska ministerförhören.⁵

Öppna utfrågningar har flera fördelar. För det första blir det möjligt att en gång för alla stänga dörren till anställningar på osakliga skäl samt till toppjobb som erhålls på grundval av regelrätt nepotism. Det blir ett mer fokuserat och genomtänkt arbete för regeringen att gallra fram rätt person på rätt plats i vetskapen om att en offentlig utfrågning blottar eventuella ogentligheter och politiska släktband. För det andra gör öppna utskottsförhör även de utfrågade till välbekanta ansikten genom medierapporteringen vilket rimligen borde resultera i en vitalisering av samhällsdebatten samt ett ökat intresse hos breda folklager. De blivande chefernas auktoritet och legitimitet både inom och utom sitt nya fögderi stärks. För det tredje skulle utan tvivel ansvarsutkrävandet inom förvaltningen stärkas genom att generaldirektörer ”grillas” i utskottsförhör.

Socialdemokraterna har med näbbar och klor motsatt sig alla reformer av utnämningmakten. Tillsammans med övriga borgerliga partier och miljöpartiet har emellertid folkpartiet tvingat upp frågan på den nyligen tillsatta grundlagsutredningens dagordning; riksdagen beslöt våren 2004 att formerna för förändringar av utnämningmakten skulle utredas.⁶ Folkpartiet menar att det också finns starka skäl att behandla utnämningmakten med förtur i grundlagsutredningen. Det sätt på vilken utnämningmakten idag utövas har skapat en förtroendekris både inom och utom det politiska systemet.

Regeringen har också inom ramen för nuvarande ordning när det gäller utnämningmakten vägrat att öppna processen för större insyn. I samband med att konstitutionsutskottets granskningsbetänkande debatterades i riksdagen våren 2004 uttalade riksdagen: ”De kravprofiler som tas fram innan sökandet av kandidater påbörjas arkiveras inte och därigenom blir de inte heller allmänna handlingar. Enligt vår mening bör regeringen överväga att ändra denna praxis.”⁷ Så sent som i riksdagens frågestund 3 mars avvisade vice statsminister Bosse Ringholm idén om ökad öppenhet: ”Regeringen gör en bedömning av de kandidater som finns utan att vi lämnar ut slutfasen till offentligheten.”⁸

⁵ Wolodarski, Peter (2005). ”Öppna förhör bryter tystnaden”, *Dagens Nyheter*, 20 januari.

⁶ Konstitutionsutskottets betänkande 2003/04:KU11, riksdagens protokoll 2003/04:88. Regeringens direktiv för grundlagsutredningen, dir 2004:96.

⁷ Konstitutionsutskottets betänkande 2003/04:KU20, riksdagens protokoll 2003/04:122.

⁸ Riksdagens protokoll 2004/05:84.

Ämbetsverk som politiska propagandacentraler

- 30 miljoner kronor för en kampanj riktad mot ungdomar med det officiella syftet att bekämpa svartjobb, i realiteten ett tydligt försvar för den socialdemokratiska högskattestaten.
- 60 miljoner kronor för en kampanj kring klimatpolitik med ett uttalat mål att öka stödet för statliga styrmedel i miljöpolitiken, en ståndpunkt som knappast är politiskt okontroversiell.

De två kampanjerna från Skatteverket respektive Naturvårdsverket har med rätta blivit uppmärksammade för att de har haft en så tydlig politisk slagsida. Tyvärr synes de endast vara ett par tecken på en ny trend – att statliga myndigheter inte bara ägnar sig saklig information utan också allt mer åt renodlat politisk opinionsbildning. Under förment neutral och opartisk flagg torgförs ståndpunkter som borde ha getts en politisk varubeteckning. Därmed vilseleds medborgarna.

Myndigheternas politiska opinionsbildning suddar ut gränsen mellan folkvalda politiker å ena sidan och myndigheter och tjänstemän å den andra. De folkvaldas uppgift är att bilda opinion, vinna stöd för sina ståndpunkter i allmänna val och fatta beslut. Myndigheternas roll är att förse beslutsfattarna med underlag inför deras ställningstaganden samt att verkställa fattade beslut. Med den tilltagande politiska myndighetspropagandan, som kan rikta sig både gentemot politikerna (lobbying) och mot allmänheten, kliver myndigheterna över den viktiga gränslinjen mellan politik och förvaltning. Det skapar oklara ansvarsförhållanden. Hur utkräver medborgarna ansvar när generaldirektörer och andra statliga toppchefer leker politiker? Hur utkräver medborgarna ansvar när politiker abdikerar, avsäger sig uppgiften att bilda opinion till statliga myndigheter?

Den exakta omfattningen av den statliga myndighetspropagandan är svår att klarlägga. Folkpartiet har vid två tidpunkter – januari respektive september 2004⁹ – bett Riksdagens utredningstjänst, RUT, att undersöka hur stora resurser som sju av landets största myndigheter samt myndigheter som direkt har utmärkt sig i den offentliga debatten avsätter för information och opinionsbildning. De myndigheter som har anmodats lämna uppgifter har varit Domstolsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Glesbygdsverket, Kriminalvårdsverket, Riksförsäkringsverket, Vägverket, Skatteverket, Rikspolisstyrelsen, Arbetsmarknadsstyrelsen och Integrationsverket. I den första undersökningen saknas uppgifter från Vägverket, Integrationsverket och Arbetsmarknadsstyrelsen, i den andra upplysningar från Naturvårdsverket och Arbetsmarknadsstyrelsen.

Respektive myndighets uppgiftslämnare har tolkat frågorna från utredningstjänsten på något skiftande sätt. Med denna reservation i minnet kan konstateras att informationsbudgetarna för 2003 för de myndigheter som svarade sammanlagt uppgick till minst 125 miljoner kronor. Sammanlagt för år 2004 kan summan ha uppgått till det dubbla. Enligt Vägverkets egen informationsdirektörs uppskattning uppgick kostnaderna bara för Vägverket för det året till cirka 120 miljoner kronor; i den summan ingår inte lönekostnader utan det avser köpta tjänster. Det är mycket angeläget att nu på djupet analysera om de siffror som utredningstjänsten har tagit fram ger en rättvisande bild av myndigheternas informationsverksamhet. Just det faktum att definitioner och begrepp

⁹ Promemorior från Riksdagens utredningstjänst, dnr 2003:2448 och dnr 2004:1716.

varierar hos myndigheterna och att vissa siffror är behäftade med osäkerhet utgör särskilda skäl för systematisk granskning.

Huvuddelen av de resurser som myndigheterna använder till information spenderas naturligtvis på fullt legitima insatser. Att, exempelvis, Vägverket ska upplysa oss om vilka trafikregler som gäller är det få som finner anmärkningsvärt. Men de stora summorna antyder vilken ekonomisk makt som myndigheterna har att, om de så önskade, sätta bakom orden i opinionsbildning. I regeringens senaste budgetproposition föreslogs de politiska partierna erhålla omkring 170 miljoner i statligt partistöd.¹⁰ Partierna har som direkt uppgift att bedriva opinionsbildning. Jämförelsen manar till eftertanke och reflektion.

Statliga myndigheter får inte förvandlas till politiska propagandacentraler. De ska stå i medborgarnas, inte ett enskilt partis eller åsiktsriktnings, tjänst. Enligt folkpartiets mening måste en granskningskommission omedelbart tillsättas. Kommissionen ska vara brett sammansatt och ha två huvuduppgifter: för det första att noggrant analysera omfattningen av de statliga myndigheternas opinionsbildning, för det andra att lägga fram förslag till bestämmelser som tydligt reglerar och anger gränserna för myndigheternas information och opinionsbildning.

---

¹⁰ Regeringens proposition 2004/05:1.

Myndighetsraseriet

Statskontoret konstaterade förra året i en rapport att sedan sekelskiftet har 31 helt nya myndigheter tillkommit. Enligt rapporten har Sverige 234 myndigheter som lämnar egen årsredovisning till regeringen. Tillsammans har myndigheterna 192 000 årsarbetskrafter och omsätter 207 miljarder kronor. Många av de nya myndigheterna är mycket små; drygt hälften av dem har under 30 årsarbetskrafter, tio av dem har under tio årsarbetskrafter.¹¹

Skälen till trenden att skapa nya myndigheter är flera. Ett är att regeringen i avsaknad av konkreta åtgärdsförslag på ett sakområde vill visa på handlingskraft; att inrätta en ny myndighet ger intryck av politisk vilja, prioritering och engagemang. Ett annat är att regeringen har önskat belöna lojala företrädare för sina samarbetspartier med myndighetschefstjänster. Det förhållandet att många av de nya myndigheterna är små renderar skarp kritik från Statskontoret. Höga administrationskostnader och stor sårbarhet är två problem som Statskontoret pekar på. Regeringen uppmanas därför att överväga att se över befintliga små myndigheter med utgångspunkt att försöka skapa större enheter.¹²

Myndighetsraseriet skapar flera problem. Det är inte bara ekonomiskt oförsvarligt; skattebetalarnas pengar ska användas på effektivast möjliga sätt. Det skapar också problem för enskilda och företag. Reglerna blir fler och krånglet ökar; varje ny myndighet måste motivera sin egen existens. Också för ledande politiska befattningshavare är det stora antalet myndigheter en källa till avsevärda komplikationer. Ansvarsutkrävande och kontroll försvåras. Ytterst är det därmed också ett problem för demokratin.

Sverige behöver en genomgripande myndighetsreform. För det första måste ett tak sättas för antalet myndigheter vid nuvarande nivå. Det antal myndigheter som Sverige har idag räcker. Inrättandet av ett tak innebär exempelvis att om regeringen vill skapa ytterligare en myndighet måste den samtidigt avveckla en redan existerande myndighet. Det leder till att regeringen noggrant måste analysera om argumenten för en ny myndighet verkligen är hållbara. För det andra bör, enligt folkpartiets uppfattning, inrättandet av nya myndigheter kopplas till ett förfarande om en så kallad solnedgångsparagraf. Tanken med ”solnedgångsparagrafen” är att regeringen eller riksdagen efter en period av ett visst antal år måste fatta ett nytt beslut för att myndigheten ska få fortsätta att existera. Om ett sådant beslut inte fattas avvecklas myndigheten automatiskt.

För det tredje föreslår folkpartiet (se nedan) att ett antal redan existerande myndigheter avvecklas eller omstruktureras; några myndigheter läggs också ner i syfte att bygga upp en nödvändig myndighet på nytt. Förslaget ska ses som ett första steg; på sikt måste ytterligare myndigheter avvecklas, en strategi för det måste tas fram. Motiven till de enskilda förslagen på nedläggningar eller omstruktureringar är i huvudsak två, *endera* – ett, den statliga verksamheten måste rationaliseras och effektiviseras; på flera områden finns en betydande potential att vinna ökad slagkraft i myndighetsutövningen (*och*)eller – två, flera statliga myndigheter har i realiteten i mångt och mycket erhållit renodlat politiska uppgifter. De har, medvetet eller medvetet, blivit en del av den socialdemokratiska maktapparaten.

¹¹ *Myndigheternas ledning och organisation – kartläggning och analys av Myndighetssverige*. Statskontorets rapport 2004:9, s 47, 81, 179 f.

¹² *Myndigheternas ledning och organisation – kartläggning och analys av Myndighetssverige*. Statskontorets rapport 2004:9, s 9 exempelvis.

Tabell – folkpartiets myndighetsreform (första etappen)

<i>Myndigheter som bör läggas ned:</i>	<i>Förslag till ramanslag i budgetprop 2005 (miljoner kr):</i>	<i>Motion:</i>	<i>Kommentar:</i>
Arbetsdomstolen	25,3	2004/05:Fi232	Verksamheten överförs till allmänna domstolar
Arbetslivsinstitutet	360,8	2004/05:Fi232	Delar av anslaget överförs till universitet, forskningsråd och stiftelser
Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS (AMVs förvaltningskostnader)	4812,0	2004/05:Fi232	Ersätts av en ny arbetsmarknadsmyndighet
Ekobrottsmyndigheten	342,2	2004/05:Ju507	Verksamheten överförs till den ordinarie åklagarverksamheten
Integrationsverket	89,9	2004/05:Fi232	Delar av anslaget överförs till Migrationsverket
Myndigheten för skolutveckling	96,3	2004/05:Ub485	Inackorderas i nya nationella skolinspektionen
Nämnden för offentlig upphandling	8,4	2004/05:Fi270	Verksamheten överförs till Konkurrensverket
Statens kvalitets- och kompetensråd	12,7	2004/05:Fi270	Läggs ned
Svenska institutet för europapolitiska studier, Sieps	12,9	2004/05:K455	Anslaget överförs till universitet, forskningsråd och stiftelser
<i>Myndigheter som bör samordnas:</i>			
Fiskeriverket	101,2	2004/05:MJ508	Inackorderas i nya Verket för landsbygden och de areella näringarna, LAN
Glesbygdsverket	26,0	2004/05:MJ508	Inackorderas i nya Verket för landsbygden och de areella näringarna, LAN
Handikappombudsmannen, HO	18,4	2004/05:L295	Inackorderas i nya diskrimineringsombudsmannen
Jordbruksverket	308,3	2004/05:MJ508	Inackorderas i nya Verket för landsbygden och de areella näringarna, LAN
Jämställdhetsombudsmannen, JämO	21,9	2004/05:L295	Inackorderas i nya diskrimineringsombudsmannen
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, HomO	8,1	2004/05:L295	Inackorderas i nya diskrimineringsombudsmannen
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, DO	24,4	2004/05:L295	Inackorderas i nya diskrimineringsombudsmannen
Skogsstyrelsen (Skogsvårdsorganisationen)	315,9	2004/05:MJ508	Inackorderas i nya Verket för landsbygden och de areella näringarna, LAN
<i>Summa anslag (miljarder kr):</i>	6,6		

Av tabellen ovan kan utläsas att de 17 myndigheterna återuppstår i blott fyra motsvarande organ. Reformförslaget innebär en mer kostnadseffektiv, överblickbar samt inte minst opartisk förvaltning. Folkpartiet föreslår en sammanslagning av Jordbruksverket, Fiskeriverket, Skogsstyrelsen och Glesbygdsverket till ett ämbetsverk – Verket för landsbygden och de areella näringarna (LAN). En sammanslagning av vissa ombudsmannafunktioner är också att föredra och bör avse Jämställdhetsombudsmannen

(JämO), Handikappombudsmannen (HO), Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) samt Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO). Det ger ökad slagkraft till det viktiga arbetet mot diskriminering. Konkurrensverket och Nämnden för offentlig upphandling är ytterligare ett exempel på myndigheter som med rätta bör inrymmas under samma tak.

Ekobrottsmyndigheten bör, enligt folkpartiets mening, avvecklas och ekobrott i fortsättningen hanteras av Riksåklagaren. Folkpartiet vill lägga ned arbetsmarknadsmyndigheten, AMS. AMS är en symbol för en socialdemokratisk arbetsmarknadspolitik som inte fungerar. Ett mer modernt ämbetsverk bör bildas. Arbetssökande ska själva genom en omställningspeng kunna välja vem de vill ha hjälp av för att finna ett nytt arbete; det nya verkets uppgift renodlas till att gälla tillsyn och ren myndighetsutövning.

Integrationsverket bör avvecklas. Opinionsbildning i integrationsfrågor är inte en myndighetsuppgift. Konkreta åtgärder för att häva många invandrares utanförskap bör sättas in. Det handlar bland annat om insatser för att se till att människor går från bidrag till jobb, exempelvis genom en jobb- och utvecklingsgaranti, och insatser för att öka kunskaperna i svenska. För det krävs ingen särskild egen myndighet. Integrationsverket fungerar främst som en kuliss för en socialdemokratisk integrationspolitik som har havererat.

Myndigheten för skolutveckling bör avvecklas. Istället bör en nationell skolinspektion inrättas. Folkpartiet önskar se en tillsynsmyndighet vars opartiskhet inte kan ifrågasättas. Det sparar pengar och ger en mer renodlad inriktning med ansvar för tillsyn och utvärdering av skolväsendet fritt från politisk påverkan.

En självständig och effektiv statsförvaltning i medborgarnas tjänst - liberalt reformprogram i sju punkter

- Inför offentliga utskottsförhör av blivande myndighetschefer
- Gör kravprofiler för statliga toppjänster offentliga så att tillsättningar blir möjliga att granska i efterhand
- Ge frågan om regeringens utnämningssmakt förtur i grundlagsutredningen
- Sätt ett tak för antalet statliga myndigheter vid nuvarande nivå
- Inför en ”solnedgångsparagraf” för nya myndigheter
- Genomför en omfattande myndighetsreform – avveckla omedelbart ett antal myndigheter, ta fram en långsiktig strategi för ytterligare nedläggningar
- Tillsätt en granskningskommission för att analysera omfattningen av statliga myndigheters opinionsbildning och lägga fram förslag till regler som anger ramarna för deras information och opinionsbildning